

softconsulting

Autor: Lejla Softić, dipl.oec.¹

Kako koristiti finansijske podatke 'u oblaku'?

„Dobra odluka se bazira na znanju - ne na brojkama.“

- Platon

Pouzdanе odluke, iz perspektive finansijskog upravljanja u međunarodnim korporacijama, mogu se učinkovito donositi ukoliko se na adekvatan način koriste finansijski podaci 'u oblaku'. Poslovno izvještavanje prema matičnom preduzeća npr. za potrebe sačinjavanja konsolidovanog bilansa predstavlja jedan od načina na koji se finansijski podaci mogu efikasno koristiti 'u oblaku'.

Konsolidirani finansijski izvještaji² se definiraju kao **jasna slika ukupnih resursa spojenih subjekata koji su pod kontrolom matičnog poduzeća**. Konsolidirani izvještaji pružaju informacije koje se odnose na aktivnosti i resurse sveukupne skupine kao ekonomskog subjekta. Korisnike konsolidiranih finansijskih izvještaja možemo podijeliti u sljedeće tri skupine:

- a) investitori u dugoročne vlasničke vrijednosne papire (dionice) i dugoročni vjerovnici,
- b) [menadžment matičnog poduzeća](#) i
- c) ostali korisnici. U korisnike informacija konsolidiranih finansijskih izvještaja svakako treba spomenuti finansijske analitičare, bez čijih je rezultata djelovanje finansijskog tržišta danas nezamislivo.

Prikupljanje finansijskih podataka i njihovo grupisanje u 'standardizovane' izvještaje kao što je npr. konsolidirani bilans može se reći da predstavlja 'rutinsku' operaciju pri korištenju podataka za finansijsko upravljanje. Brojevi koji su grupisani u određene tabelarne preglede (izvještaje) ne znače za donosioca odluke mnogo ukoliko se isti ne znaju adekvatno tumačiti i koristiti za finansijsko upravljanje na međunarodnom tržištu.

Izmještanje i arhiviranje finansijskih podataka 'u oblak' prvi je korak ka sveobuhvatnijem korištenju finansijskih podataka za međunarodno poslovanje. Finansijski podaci koji se nalaze na dislociranim lokacijama, ne mogu biti mnogo od pomoći međunarodnoj korporaciji odnosno njihova analiza je otežana uslijed nepostojanja centralizirane baze sa finansijskim podacima svih članica grupacije.

Kao primjer pojašnjenja značaja korištenja finansijskih podataka 'u oblaku' možemo posmatrati dvije međunarodne grupacije koje imaju lanac maloprodajnih objekata. Ukoliko **investitori žele uložiti** u modernizaciju maloprodajne mreže, jedne od dvije međunarodne grupacije, od presudnog značaja će biti finansijski podaci o maloprodajnoj mreži. Kada matično preduzeće ne može obezbjediti brzo i

¹ SoftConsulting s.p. Tuzla, Trg slobode 16 (BIT Centar), 750000 Tuzla, e-mail: lejla.softic@savjetnik.ba

Izvor za sliku: <https://pixabay.com/en/office-business-notebook-statistics-2717014/>

² Izvor: http://ef.sve-mo.ba/sites/default/files/nastavni-materijali/Konsolidacija_0.pdf

efikasno sve finansijske podatke o maloprodajnoj mreži, investitor može odustati od ulaganja u modernizaciju ove međunarodne grupacije. Sa druge strane, međunarodna grupacija koja je svoju maloprodajnu mrežu organizirala i kao web trgovinu ili na drugi način 'u oblaku', veoma brzo može imati sve potrebne finansijske podatke o transakcijama u maloprodajnoj mreži. Takav način upotrebe finansijskih podataka 'u oblaku' može opredjeliti investitora da uloži upravo u ovu međunarodnu grupaciju odnosno za razvoj njene maloprodajne mreže. Iz navedenih primjera može se uočiti da će konačna **investicijska odluka** zavisiti od npr. stepena informatizacije maloprodajne mreže u dvije međunarodne grupacije. Ovo je samo jedan od načina na koji se, pri donošenju odluka, mogu efikasno koristiti finansijski podaci 'u oblaku'.

Društvene mreže i e-commerce³ platforme jedan su od izvora finansijskih podataka 'u oblaku'. U kojoj mjeri će međunarodna grupacija integrirati ove web platforme u svoj IT sistem, zavisi od trenutnog načina upravljanja odnosima sa kupcima odnosno postojanja odgovarajućih CRM modula u trenutnom poslovno-informacionom sistemu međunarodne grupacije. Ukoliko su ovi podaci adekvatno integrirani, poslovno odlučivanje o promotivnim aktivnostima i mjerenje rezultata digitalnih promotivnih kampanja jedan su od mogućih načina korištenja finansijskih podataka 'u oblaku'.

Menadžment matičnog poduzeća treba biti u mogućnosti koristiti finansijske podatke 'u oblaku' u formi i na način kako je to potrebno za strateško upravljanje i odlučivanje u konkretnoj međunarodnoj grupaciji. Ovo je od posebnog značaja u slučajevima kada međunarodna grupacija primjenjuje tzv. strategiju tržišnog prodora i rasta, koja osim povećanja prodaje i prihoda, za rezultat ima i veliki rast troškova (rashoda). Do izostanka **kontrole pri upravljanju** troškovima (rashodima), u ovim okolnostima ne bi trebalo doći, jer na tržištu postoje svi neophodni IT alati za poslovno odlučivanje zasnovano na korištenju finansijskih podataka 'u oblaku'.

Finansijski analitičari za različite namjene mogu koristiti finansijske podatke 'u oblaku'. Jedan od načina na koji se mogu koristiti finansijski podaci 'u oblaku' za potrebe finansijske analize je npr. **procjena tečajnog rizika**⁴ na međunarodnom tržištu. Ukoliko međunarodna korporacija odnosno matično preduzeće koristi računovodstvo 'u oblaku', te za potrebe procjene tečajnog rizika u jednom ili više preduzeća kćerki želi izvršiti finansijsku analizu, to će podaci koje će koristiti na ovaj način omogućiti da se adekvatno uspostavi odgovarajući sistem u vidu npr. limita izloženosti za pojedina tržišta i valute plaćanja na nivou međunarodne grupacije.

Iz navedenog veoma lako je uočiti da se **finansijski podaci 'u oblaku' mogu koristiti na više različitih načina**, kao i da sve teže postaje korištenje 'šume' finansijskih podataka u međunarodnom poslovanju. Upotreba finansijskih podataka 'u oblaku', naročito za međunarodno poslovanje, postaje otežana ukoliko se ne koriste adekvatni alati kao što su to npr. [poslovna inteligencija](#) i/ ili [Big data](#). Stoga u konačnici na pitanje: **Kako koristiti finansijske podatke 'u oblaku'?**, odgovor glasi: **Racionalno i učinkovito**, jer finansijski podaci 'u oblaku' predstavljaju nematerijalnu imovinu preduzeća sa kojom treba upravljati na isti način kako se upravlja sa materijalnom i finansijskom imovinom preduzeća. Međunarodne grupacije, prije svih ostalih privrednih subjekata, trebaju biti spremne da, u 21. stoljeću, na adekvatan način koriste finansijske podatke 'u oblaku' za rast i razvoj vlastitog poslovanja. Izostanak adekvatnog upravljanja finansijskim podacima 'u oblaku' prvi je znak da matično preduzeće nema 'potpunu' kontrolu nad svim članicama svoje grupacije, što predstavlja jedan od poslovnih rizika na međunarodnom tržištu, koje menadžment matičnog poduzeća sebi ne bi trebalo da priušti.

³ E-commerce (elektronička trgovina) omogućuje kao sastavni dio elektroničkog poslovanja na e svojim internetskim posjetiteljima tj. kupcu naručivanje proizvoda putem Interneta.

Izvor: <https://hr.wikipedia.org/wiki/E-trgovina>

⁴ Tečajni rizik nastaje kao posljedica određenog stanja na svjetskom novčanom i deviznom tržištu i znači mogućnost nastanka štete za jednog od poslovnih partnera zbog fluktuirajućih tečajeva ugovorene valute plaćanja. Izvor: <http://www.moj-bankar.hr/Kazalo/T/Te%C4%8Dajni-rizik>